

UKK – Perusopetuksen oppisen tuki ja katsomusaineet

2.10.2026

Sisällys

1	Otetaanko kotiopetusoppilaat huomioon hallinnollisista luokista, pienryhmistä ja erityisluokista kerättäviin tietoihin vai ei ollenkaan?	1
2	Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen oppilaat.....	1
3	Laitetaanko opetushenkilöstöstä kerättäviin tietoihin valmistavan luokan opettajat?	1
4	Sairaalakoulut	2
5	Eritysisopettajien ja erityisluokanopettajien lukumäärät	2
6	Pienryhmien lukumäärien laskeminen.....	2
7	Koulumme on erityiskoulu, jossa kaikki luokat ovat erityisluokkia.....	3
8	Alle 50 % työajastaan opettava	4
9	Jopo-luokat	4
10	Paikalliset määräaikaisten oppilaiden ryhmittelyä koskevat ratkaisut	5
11	Luokka-asteita sekoittavissa opetusryhmissä olevat oppilaat.....	5

1 Otetaanko kotiopetusoppilaat huomioon hallinnollisista luokista, pienryhmistä ja erityisluokista kerättäviin tietoihin vai ei ollenkaan?

Kotiopetuksessa olevia oppilaita ei oteta laskennassa huomioon eikä heidän pitäisi olla myöskään kirjoilla missään hallinnollisessa luokassa; lainsäädännössä ei sellaista tilannetta tunneta. Kunta ei ole opetuksen järjestäjän vastuussa sellaisten oppilaiden opetuksesta, joiden osalta huoltaja on ilmoittanut kotiopetuksesta. Tällöin kunta ei ole velvoitettu järjestämään oppilaalle myöskään oppimisen ja koulunkäynnin tukea, eivätkä nämä oppilaat näin ollen liity pienryhmistä ja erityisluokista kerättävään tilastotietoon.

OPH kuvaa kotiopetusta tarkemmin verkkosivuillaan (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kotiopetus>)

Kunta ei ole velvollinen järjestämään kotiopetuksessa olevalle oppivelvolliselle palveluja tai etuuksia, joihin perusopetukseen osallistuva oppilas on perusopetuslain mukaan oikeutettu kuten opetukseen, oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, maksuttomiin oppimateriaaleihin, työvälineisiin - ja -aineisiin, oppilashuoltoon, maksuttomaan kouluruokailuun tai koulukuljetukseen.

Erityiset opetusjärjestelyt koskevat vain koulua käyviä. Huoltajan päätöksellä kotona opiskelevaa ei voida esimerkiksi vapauttaa jonkin perusopetuksen oppimäärään kuuluvan yhteisen aineen opiskelusta.

2 Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen oppilaat

Perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta voi järjestää maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen. Valmistavan opetuksen lisäopetuksen oppilaat ovat perusopetuksen oppilaita ja ilmoitetaan tämän tiedonkeruun lukuihin.

3 Laitetaanko opetushenkilöstöstä kerättäviin tietoihin valmistavan luokan opettajat?

Valmistavan oppilaat eivät ole tiedonkeruussa mukana (paitsi ne, jotka opiskelevat inklusiivisesti pääosin perusopetuksen ryhmissä). Tällä perusteella myös valmistavan luokan opettajat voisi jättää tiedonkeruun ulkopuolelle

4 Sairaalakoulut

Tässä tiedonkeruussa jokainen koulu huomioi oppilasmäärissä ne oppilaat, joille on tehty oppilaaksiottopäätös kyseiseen kouluun. Oppilas ilmoitetaan oman lähikoulunsa oppilaana myös silloin, kun hän on tilastointipäivänä sairaalaopetusjaksolla. Näin toimitaan riippumatta jakson pituudesta.

Sairaalaopetuksesta vastaava koulu ilmoittaa kaikki sairaalaopetuksen ryhmät/luokat. Heidän tulisi kuitenkin ilmoittaa näiden ryhmien oppilasmääräksi 0, sillä oppilaat eivät ole kyseisen koulun oppilaita

5 Erityisopettajien ja erityisluokanopettajien lukumäärät

Erityisopettajien lukumääriä kysytään kohdissa 9c (kaikki) ja 9e (kelpoiset). Näihin lukumääriin ei lasketa mukaan erityisluokanopettajia. Kohdassa 9c ilmoitetuista erityisopettajina toimivista henkilöistä lasketaan kohtaan 9e mukaan vain kelpoiset eli jälkimmäinen luku (osajoukko) ei voi olla isompi kuin ensimmäinen.

Erityisluokanopettajien lukumäärät kysytään erikseen kohdissa 9d (kaikki) ja 9f (kelpoiset). Eli vastaavasti tässä 9d-kohdassa ilmoitetuista erityisluokanopettajina toimivista henkilöistä lasketaan kohtaan 9f mukaan vain kelpoiset eli jälkimmäinen luku (osajoukko) ei voi olla isompi kuin ensimmäinen.

6 Pienryhmien lukumäärien laskeminen

Pienryhmällä tarkoitetaan tässä tiedonkeruussa oppilaskohtaisiin tukitoimiin liittyvää osa- tai kokoaikaista pienryhmäopetusta. Pienryhmien lukumäärä lasketaan erityisopettajan tai erityisluokanopettajan työjärjestyksessä olevien pienryhmien mukaan. Pienryhmällä tarkoitetaan säännöllistä, vähintään lukukauden ajan toimivaa ryhmää. Pienryhmillä ei tarkoiteta joustavasti muodostettuja pienempiä ryhmiä, jotka ovat tilapäisiä tai muodostettu ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseksi.

Tiedot eritellään vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 mukaan jaoteltuna. HUOM! Pienryhmät, joissa on oppilaita vuosiluokilta 1–9, ilmoitetaan oppilaiden enemmistön mukaan joko vuosiluokkien 1–6 tai 7–9 pienryhmiin.

Lukumäärät ilmoitetaan tilastointipäivän 20.9.2026 tilanteen mukaisina. Kysymyksen tietoja käytetään pienryhmien koon keskiarvon laskemiseen.

Esimerkkitilanteita pienryhmien laskemisen avuksi:

Esimerkki 1) Erityisopettajalla on lukujärjestyksessään viisi opetustuntia osa-aikaista pienryhmäopetusta viikossa. Näille pienryhmän tunneille osallistuu oppilaita tuen

tarpeiden mukaisesti siten, että joillakin on kyse matematiikan opetuksesta, joillakin englannin opetuksesta, joillakin kaikkiin oppiaineisiin liittyvistä keskittymisvaikeuksista tai opiskelustrategioiden puutteesta. Sama erityisopettaja toteuttaa tätä pienryhmässä annettavaa opetusta, vaikka tavoitteet ja sisällöt vaihtelevat oppilaiden tuen toteuttamissuunnitelman mukaisesti. Tämä pienryhmä ilmoitetaan yhtenä pienryhmänä.

Esimerkki 2) Erityisopettajalla on varattuna opetustunnit matematiikan pienryhmälle ja suomen kielen pienryhmälle. Näiden osalta erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä perustuu jokaisen pienryhmän oppilaan tukea koskevaan päätökseen, ja siinä päätettyyn oppilaskohtaiseen tukitoimeen ”Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä”. Nämä pienryhmät lasketaan kahtena erillisenä pienryhmänä.

Esimerkki 3) Erityisluokanopettajalla on lukujärjestyksessään opetustunti erityisluokanopettajan antamalle ruotsin kielen opetukselle pienryhmässä. Erityisluokanopettaja on vastuussa ryhmän opetuksesta ja arvioinnista. Kullakin pienryhmän oppilaalla on tukea koskevassa päätöksessä päätetty ruotsin kielessä järjestettävästä oppilaskohtaisesta tukitoimesta ”Erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä”. Tämä pienryhmä lasketaan tähän tiedonkeruuseen yhtenä pienryhmänä.

Esimerkki tilanteesta, jossa ei ole kyse tässä tiedonkeruussa tarkoitetusta pienryhmästä: Erityisopettajalla on lukujärjestyksessään varattuna kolme (3) oppituntia ryhmäkohtaiseen tukimuotoon ”Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä”. Ryhmäkohtainen tukimuoto on resursoitu yhteisesti 3A, 3B ja 3C -luokille ja se toteutetaan lukujärjestykseen samaan aikaan sijoitettujen englannin kielen opetustuntien aikana joustavasti eri luokkien oppilaista muodostettavassa pienemmässä ryhmässä. Tässä ei ole kyseessä tässä tiedonkeruussa tarkoitettu pienryhmä.

7 Koulumme on erityiskoulu, jossa kaikki luokat ovat erityisluokkia

Meillä on luokkia, joissa on sekä 1–6 vuosiluokkien oppilaita että 7–9 vuosiluokkien oppilaita. Erityisesti vaikeimmin kehitysvammaisten opetuksessa on usein näin. Kirjataan luokka siihen ryhmään, kumpia oppilaita luokassa on enemmän, vai kuinka toimitaan.

Vastaus:

Kirjatkaa luokka siihen ryhmään kumpia oppilaita (ylä- vai alakoulu) luokassa on enemmän.

8 Alle 50 % työajastaan opettava

Lasketaanko mukaan myös alle 50 % panoksella työskentelevät opettajat ja mikä on raja. Meillä on yksi opettaja, joka opettaa vain 2 h viikossa ja hänen palkkausprosenttinsa koko kunnassa on 8,7 %. Lasketaanko hänet silti mukaan opettavan henkilöstön lukumäärään? Hän opettaa ortodoksiuskontoa, eikä sille ole meillä enempää tarvetta.

Lasketaanko tähän mukaan myös opettava rehtori?

Vastaus:

Tässä tiedonkeruussa ei lasketa mukaan alle 50 % työajastaan opettavia.

9 Jopo-luokat

Miten jopo-luokan oppilaat ilmoitetaan tässä marraskuun tiedonkeruussa? Jopohan ei käsittäkseni ole erityisluokka, koska sen oppilaat ovat yleensä yleisopetuksen oppilaita. Koululla on kuitenkin palkattu jopo-opettajiksi erityisluokanopettajat, joten se on tuntunut ikään kuin erityisluokalta. Mihin ilmoitan jopo-luokat?

Vastaus:

Jopo-luokkia ei lasketa tässä tiedonkeruussa erityisluokiksi. Jopo huomioidaan kohdissa 7a ja 7b.

Mihin kohtaan tämä jopo-opettaja ilmoitetaan? Hän on pätevyydeltään erityisluokanopettaja, mutta ei mielestäni tee erityisluokanopettajan työtä. Voiko tämän jopo-opettajan merkitä erityisopettajan tehtäviä hoitaviin vai luetaanko hänet ihan yleisopetuksen opettajiin?

Vastaus:

Jopo-opettajat lasketaan tässä tiedonkeruussa kohtaan 9a. Tiedonkeruun näkökulmasta huomioidaan mihin tehtävään opettaja on palkattu. Kohtiin 9c-f lasketaan mukaan nimenomaan erityisopettajan ja erityisluokanopettajan työtä tekevät henkilöt.

10 Paikalliset määräaikaiset oppilaiden ryhmittelyä koskevat ratkaisut

Paikallisia määräaikaisia tai tilapäisiä oppilaiden ryhmittelyjä varten ei tehdä oppilaaksiottopäätöksiä. Koska tässä tiedonkeruussa jokainen koulu huomioi oppilasmäärissä ne oppilaat, joille on tehty oppilaaksiottopäätös kyseiseen kouluun, ilmoitetaan tilastotiedot oppilaan oman lähikoulun kautta.

11 Luokka-asteita sekoittavissa opetusryhmissä olevat oppilaat

Tässä tiedonkeruussa hallinnollisten luokkien ja pienryhmien lukumäärä sekä erityisluokkien oppilasmäärä eritellään vuosiluokkien 1–6 ja 7–9 mukaan jaoteltuna. Mikäli koulussanne on ylä- ja alakoulun luokka-asteita sekoittavia opetusryhmiä, ilmoitetaan tällaiset luokat oppilaiden enemmistön mukaan joko ylä- tai alakoulun lukumääriin. Erityisluokkien oppilasmäärä ilmoitetaan tässäkin tapauksessa todellisten oppilasmäärien mukaan.